

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagała się zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kwoty 83.260,31 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od dnia wniesienia pozwu (od 27 czerwca 2019 r.) do dnia zapłaty, wskazując 19 lutego 2019 r. jako datę wymagalności przedmiotowego roszczenia. Nadto powódka domagała się zasądzenia zwrotu kosztów sądowych w wysokości 1.041,00 zł, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz innych kosztów w wysokości 0,19 zł (k. 3-4v).

W uzasadnieniu powódka wskazała, że zawarła z pozwaną w dniu 13 kwietnia 2018 r. umowę o udzielenie kredytu konsolidacyjnego. W wyniku niewykonywania zobowiązań przez pozwaną powódka wypowiedziała jej umowę i jednocześnie wezwała ją do dobrowolnego spełnienia świadczenia, ale bezskutecznie. Na kwotę żadaną pozwem składa się:

- niespłacony kapitał w kwocie 78.986,08 zł,
- odsetki umowne w kwocie 2.509,91 zł,
- odsetki za zwłokę w kwocie 1.764,32 zł, naliczone do dnia poprzedzającego złożenie pozwu.

W dniu 13 grudnia 2018 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Toruniu (k. 5v).

W piśmie procesowym z dnia 29 sierpnia 2019 r., z uwagi na dokonanie przez pozwaną po wytoczeniu powództwa częściowych spłat zadłużenia w łącznej kwocie 800 zł, zaliczonych przez powódkę na poczet odsetek za zwłokę naliczonych po dacie złożenia pozwu, powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w części, tj. w zakresie odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 83.260,31 zł za okres od dnia 27 czerwca do 22 lipca 2019 r., wnosząc w tym zakresie o umorzenie postępowania i podtrzymując żądanie pozwu w pozostałym zakresie (k. 9).

W odpowiedzi na pozew **pozwana D. Z.** wskazała, że wobec pracownicy banku, która udzielała pozwanej kredytu, prowadzone jest postępowanie karne w sprawie oszustwa. Do umowy miała być doliczona prowizja za udzielenie kredytu w wysokości 27.038,01 zł, o czym pozwana nie została poinformowana. Pozwana nie uchyła się od płatności i co miesiąc płaci regularnie 400 zł, zamiast wynikających z umowy rat w wysokości 964,31 zł.

W piśmie procesowym z dnia 15 listopada 2019 r., z uwagi na dokonanie przez pozwaną po wytoczeniu powództwa kolejnych częściowych spłat zadłużenia w łącznej kwocie 800 zł, zaliczonych przez powódkę na poczet odsetek za zwłokę naliczonych po dacie złożenia pozwu, powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w części, tj. w zakresie odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 83.260,31 zł za okres od dnia 23 lipca do 17 sierpnia 2019 r., wnosząc w tym zakresie o umorzenie postępowania i podtrzymując żądanie pozwu w pozostałym zakresie. Nadto powódka wniosła o zawieszenie postępowania na zgodny wniosek stron. (k. 33-34). Pozwana wyraziła zgodę (k. 44), w związku z czym Sąd postanowieniem z dnia 15 stycznia 2020 r. zawiesił postępowanie na podstawie art. 178 k.p.c. (k. 46). Wobec braku porozumienia między stronami i braku spłaty żadnej części zadłużenia przez pozwaną, powódka wniosła o podjęcie zawieszzonego postępowania (k. 51), co Sąd uczynił postanowieniem z dnia 20 maja 2020 r. (k. 53).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 13 kwietnia 2018 r. została zawarta umowa kredytu konsolidacyjnego nr (...). Umowa została zawarta między (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. a D. Z.. Kwota udzielonego kredytu wyniosła łącznie 80.952,05 zł i obejmowała kwotę 15.721,00 zł udostępnioną na spłatę innych zobowiązań, kwotę 29.800,00 na cele konsumpcyjne, kwotę 27.038,01 zł na sfinansowanie prowizji od udzielonego kredytu i kwotę 8.393,04 zł na sfinansowanie kosztów ubezpieczenia. Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty udzielonego kredytu wraz z należnymi opłatami, prowizjami

i odsetkami w 144 ratach, płatnych do 18. dnia każdego miesiąca, od 18 maja 2018 r. do 18 kwietnia 2030 na wskazany rachunek bankowej. Wysokość każdej raty została określona na 964,31 zł, z zastrzeżeniem, iż ostatnia rata kredytu wynosi 964,54 zł. Zgodnie z § 7 ust. 2 umowy bank może wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, m.in. w przypadku braku spłaty kwot kredytu w terminie ich wymagalności lub niedotrzymania przez klienta innych warunków udzielenia kredytu określonych w umowie. Wypowiedzenie umowy dokonywane jest w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Po upływie terminu wypowiedzenia umowy niespłacona część kredytu wraz z odsetkami staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym, od której bank nalicza i pobiera odsetki.

dowód: umowa kredytowa – k. 13-18

Pismem z dnia 3 stycznia 2019 r., zatytułowanym „Wypowiedzenie umowy kredytu wraz z wezwaniem do zapłaty całości należności”, powódka wypowiedziała umowę kredytu z dnia 13 kwietnia 2018 r. i zwróciła się z żądaniem spłaty całości kredytu w terminie 30 dni. Na dzień 2 stycznia 2019 r. kwota należności wynosiła łącznie 80.917,83 zł, w tym kapitał w kwocie 79.261,95 zł, odsetki umowne w kwocie 1.641,40 zł i odsetki karne w kwocie 14,48 zł. Jednocześnie powódka wskazała, że niniejsze wypowiedzenie w przypadku uregulowania przez pozwaną kwoty 3.239,63 zł wynikającej z niedotrzymania terminów płatności rat w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, nie będzie wywoływało żadnych skutków prawnych i powódka będzie je traktowała jako niebyłe i niezłożone.

dowód: pismo – k. 19

Sąd zważył, co następuje:

Opisany stan faktyczny był częściowo bezsporny, ponieważ pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia między stronami umowy kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 13 kwietnia 2018 r. Pozwana kwestionowała jedynie fakt doliczenia do kwoty kredytu prowizji za jego udzielenie w wysokości 27.038,01 zł, o czym miała nie zostać poinformowana przez pracownika banku.

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty złożone przez stronę powodową. Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy było ustalenie, czy powódka (wierzyciel) przeprowadziła względem pozwanej (dłużnika) postępowanie upominawcze prowadzące do wypowiedzenia umowy kredytowej w sposób zgodny z procedurą przewidzianą w art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.).

W myśl ust. 1 art. 75c ww. ustawy jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu tym – zgodnie z ust. 2 - bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Stosowanie do ust. 3 art. 75c ww. ustawy bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy. Zgodnie z ust. 4 art. 75c ww. ustawy restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę. W myśl ust. 5 art. 75c ww. ustawy Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację. Na mocy ust. 6 art. 75c ww. ustawy przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do umów pożyczek pieniężnych.

Warto w tym miejscu przytoczyć stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r. (II CSK 750/15, LEX nr 2182659), zgodnie z którym wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną. Dokonanie takiego wypowiedzenia nie może

być czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet, jeżeli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Jest ono bardzo dotkliwe dla kredytobiorcy, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej dolegliwych, odpowiednich wezwań. W podobnym tonie wypowiedział się także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 14 stycznia 2019 r. (V ACa 93/18, LEX nr 2668705), stwierdzając, iż od banku jako profesjonalisty należy oczekiwać, aby działania upominawcze, były zgodne z dyspozycją art. 75c ustawy z 1997 r. Prawo bankowe i tym samym poprzedzały właściwe wypowiedzenie umowy. Połączenie bowiem w jednym piśmie wypowiedzenia i wskazania, że zapłata zaległości spowoduje ustanie skuteczności prawnej wypowiedzenia w istocie czyni iluzorycznym postępowanie upominawcze, a wypowiedzenie umowy niejednoznaczny. Z samej istoty upomnienia wynika, że stanowi ono rodzaj skarcenia, napomnienia, przypomnienia, lecz nie ukarania.

Sąd zważył, iż w procesie cywilnym ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania i to one są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). W myśl ogólnych zasad procesowych, to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (por. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1997 r., II CKN 531/97, LEX nr 496544), a na stronie pozwanej spoczywa obowiązek wykazania, że powodowi jego żądanie nie przysługuje (por. wyrok SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06). Innymi słowy ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo (żąda czegoś od innej osoby) obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu (czyli neguje uprawnienie żądającego) obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje.

W niniejszej sprawie strona powodowa, aby wykazać zasadność dochodzonego roszczenia, zobowiązana była wykazać, iż przed wypowiedzeniem umowy kredytu przeprowadziła postępowanie upominawcze przy wyczerpaniu procedury określonej w art. 75c ustawy Prawo bankowe. Rzeczonemu obowiązkowi strona powodowa nie sprostała albowiem zaoferowany przez nią materiał dowodowy nie pozwolił na ustalenie istnienia tych okoliczności.

Materiał dowodowy przedmiotowej sprawy obejmuje jedno pismo, oznaczone datą 3 stycznia 2019 r., na którym jako nadawca widnieje departament windykacji powodowego banku, a jako odbiorca – pozwana, stanowiące de facto warunkowe wypowiedzenie umowy kredytowej. We wskazanym piśmie jednocześnie wypowiedziano umowę, jak i wezwano do uiszczenia kwoty wymagalnego zadłużenia pod rygorem uznania, że wypowiedzenie wywołuje skutki prawne, jest istniejące i zostało złożone. Ponadto nie zawarto w nim informacji o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Nie doszło zatem do wyczerpania przez stronę powodową postępowania upominawczego przewidzianego dyspozycją art. 75c Prawa bankowego.

W podanych wyżej okolicznościach należało uznać, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia przez powoda łączącej strony umowy kredytu. Dochodzone przez powódkę roszczenie nie zostało przez nią postawione w stan wymagalności.

Bezprzedmiotowe w tej sytuacji stały się rozważania co do kwestii wysokości dochodzonego roszczenia w zakresie prowizji, podniesionej przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew. W tej sytuacji roszczenie jako przedwczesne podlegało oddaleniu. Nie doszło bowiem do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej, które ostatecznie mogłoby doprowadzić do wszczęcia sądowej procedury dochodzenia roszczenia wynikającego z zawartej między stronami umowy kredytowej.

Mając na uwadze powyższe Sąd, w oparciu o wskazane wyżej przepisy, orzekł jak w pkt. II sentencji orzeczenia.

Powódka pismami z dnia 29 sierpnia 2019 r. i 15 listopada 2019 r. cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w części dotyczącej roszczenia odsetkowego za okres od dnia 27 czerwca do 17 sierpnia 2019 r.

Stosownie do treści przepisu art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem jest połączone zrzeczenie się roszczenia, aż do wydania wyroku.

Reasumując powyższe, uznając cofnięcie pozwu za dopuszczalne w świetle przepisu art. 203 § 4 k.p.c., orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku, w oparciu o przepis art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.

Sędzia Izabela Wieczór.